

PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO

Cofnodion y cyfarfod hybrid a gynhaliwyd ar 17 Hydref 2023

YN BRESENNOL:

Y Cynghorydd Dylan Rees (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Gwilym O Jones (Is-gadeirydd)

Y Cynghorwyr Non Dafydd, Jeff M Evans, John Ifan Jones, Eurn Morris, Pip O'Neill, Margaret Murley Roberts, Ken Taylor a Sonia Williams

Aelodau Portffolio

Y Cynghorydd Carwyn Jones – Aelod Portffolio dros Fusnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmeriaid (ar gyfer eitem 6);

Y Cynghorydd Gary Pritchard – Dirprwy Arweinydd ac Aelod Portffolio dros Wasanaethau Plant, Ieuencid a Thai (ar gyfer eitem 5);

Y Cynghorydd Alun Roberts – Aelod Portffolio dros Wasanaethau Oedolion (ar gyfer eitem 5)

WRTH LAW:

Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol (ar gyfer eitem 5),
Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid (ar gyfer eitem 6),
Pennaeth Democratiaeth,
Rheolwr Gweithredol (Tîm Arweinyddiaeth) (SOJ) (ar gyfer eitem 4),
Rheolwr Rhaglen (EB) (ar gyfer eitem 6),
Rheolwr Sgriwtini (AD),
Swyddog Pwyllgor (MEH).

HEFYD YN BRESENNOL:

Aelodau Portffolio

Y Cynghorydd Neville Evans – Aelod Portffolio dros Hamdden, Twristiaeth ac Arforol;

Y Cynghorydd Nicola Roberts – Aelod Portffolio dros Gynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Newydd Hinsawdd;

Y Cynghorydd Dafydd R Thomas – Aelod Portffolio dros Briffyrdd, Eiddo a Gwastraff.

Ms Helen Kilgannon (Rheolwr Rhanbarthol – Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol Cynghorau Gogledd Cymru) (ar gyfer eitem 4).

Mr Jon Zalot (Swyddog Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol – Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol Cynghorau Gogledd Cymru) (ar gyfer eitem 4).

Ms Catrin Roberts – Pennaeth Cyd-weithredu Rhanbarthol (ar gyfer eitem 5).

YMDDIHEURIADAU: Arweinydd y Cyngor – Y Cynghorydd Llinos Medi.

Y Cynghorydd Derek Owen.

Y Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc

1 YMDDIHEURIADAU

Fel y nodir uchod.

2 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Datganodd y Cynghorydd Eurn Morris fuddiant personol mewn perthynas ag Eitem 5 – Y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol – Adroddiad Blynyddol : 2022/2023.

3 COFNODION

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 19 Medi, 2023 yn rhai cywir.

4 ADRODDIAD BLYNYDDOL - GWASANAETH RHANBARTHOL CYNLLUNIO AT ARGYFWNG : 2022/2023

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Prif Weithredwr i'r Pwyllgor ei ystyried.

Dywedodd y Prif Weithredwr fod gan y Cyngor ddyletswyddau cynllunio ac ymateb brys o dan Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004. Mae'r Cyngor yn brif ymatebwr ac yn cyflawni ei rwymedigaethau trwy gydweithio ag Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru trwy Wasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol Cynghorau Gogledd Cymru. Dywedodd, yn dilyn ymgynghoriad a chadarnhad trwy'r broses wleidyddol ym mhob Awdurdod Lleol, bod swyddogaethau Cynllunio at Argyfwng pob un o'r chwe awdurdod lleol yng Ngogledd Cymru wedi'u cyfuno'n un gwasanaeth o dan gytundeb rhwng awdurdodau ers 2014. Ychwanegodd, yn ynys gyda dwy bont dros y Fenai, ei bod yn bwysig bod y Cyngor hwn yn gwbl ymroddedig yn y Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol fel ei fod yn mynd i'r afael ag unrhyw argyfwng a allai ddigwydd ar yr Ynys a bod y gwasanaethau brys yn bresennol mewn unrhyw ddigwyddiad. Cyfeiriodd y Prif Weithredwr at yr Adroddiad Blynyddol a nododd ei fod yn rhoi sicrwydd bod y Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol yn wasanaeth gwydn a bod y Cyngor hwn yn cydweithio'n llawn â'r gwasanaeth.

Wrth ystyried yr adroddiad, trafododd y Pwyllgor y prif faterion a ganlyn:-

- Codwyd cwestiynau ynghylch y risgiau allweddol sy'n wynebu'r ynys a pharodrwydd y Cyngor o ran argyfyngau yn y dyfodol. Ymatebodd y Rheolwr Gweithredol (Tîm Arweinyddiaeth) gan ddweud y câi risgiau eu nodi a'u rheoli'n effeithiol yn ystod trafodaethau mewn Fforwm Gwydnwch a gynrychiolir gan yr Awdurdod. Nododd fod yna Gofrestr Risg Genedlaethol a bod y Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol a'r Cyngor yn cyfrannu at adnabod unrhyw risgiau posibl. Ychwanegodd mai toriadau mewn pŵer, stormydd, seibr-ddiogelwch, ac effeithiau ar wydnwch pont Menai a phont Britannia oedd y prif risg allweddol. Dywedodd y Prif Weithredwr ei fod o'r farn bod yr Awdurdod yn barod ar gyfer unrhyw ddigwyddiad, gan fod y lefelau llywodraethu a chyfranogiad yn eu lle; fodd bynnag, roedd yn dibynnu ar gefnogaeth sefydliadau brys eraill. Mynegodd mai cadernid y ddwy bont a'r posibilrwydd y gallai'r ddwy bont gael eu cau'r un pryd oedd y prif bryderon, gan y gallent beri problemau mawr pe ceid argyfwng ar yr Ynys. Dywedodd ei bod yn bwysig parhau i roi pwysau ar Lywodraeth Cymru i gydnabod bod rhaid i'r ddwy bont fod yn wydn ac y gellid dibynnu arnynt.
- Cyfeiriwyd at y risg o danau gwyllt yng Nghoedwig Niwbwrch oherwydd y tywydd sych, gan mai dim ond un briffordd sydd trwy bentref Niwbwrch ac allan ohono a dim ond un maes parcio yn y cyffiniau. Codwyd cwestiynau ynghylch pa drefniadau oedd ar waith i gefnogi'r trefniadau cynllunio at argyfwng i fynd i'r afael â thanau gwyllt posibl yn yr ardal ac i ba raddau yr ymgynghorwyd â phartneriaid allanol. Ymatebodd y Prif Weithredwr drwy ddweud mai Cyfoeth Naturiol Cymru oedd yr awdurdod cyfrifol ar gyfer Coedwig Niwbwrch a bod ganddynt gynllun ymateb brys ar waith. Nododd nad oedd y Cyngor wedi bod yn rhan o unrhyw ymarfer brys gyda Chyfoeth Naturiol Cymru. Dywedodd yr Aelod Lleol dros Niwbwrch fod ganddo bryderon nad oedd yr Awdurdod Lleol yn rhan o unrhyw broses ymarfer brys gyda Chyfoeth Naturiol Cymru mewn perthynas â Choedwig Niwbwrch. Dywedodd y Cadeirydd y dylai'r Gwasanaeth Tân ac Achub, hefyd, fod yn ymwybodol o danau gwyllt posibl. Dywedodd y Prif Weithredwr y byddai'r mater yn cael ei gyfeirio i'w drafod gyda Chyfoeth Naturiol Cymru maes o law.
- Cyfeiriwyd at y canllawiau i Aelodau Etholedig oedd ynghlwm wrth yr adroddiad. Codwyd cwestiynau ynghylch y cynlluniau oedd ar waith i wneud yn siŵr bod yr Aelodau'n ymwybodol o'u rôl. Ymatebodd y Rheolwr Gweithredol (Tîm Arweinyddiaeth) drwy ddweud fod cwrs e-ddysgu ar gael drwy'r pwll dysgu i Aelodau Etholedig ei weld. Nododd y gellid trefnu Sesiwn Briffio gydag Aelodau Etholedig, os oedd angen. Dywedodd yr Is-gadeirydd y cyfeirir yn Llawlyfr yr Aelodau Etholedig at rif ffôn pencadlys y Cyngor pan fo aelod o'r cyhoedd yn dymuno ffonio mewn argyfwng. Dywedodd fod trigolion wedi bod yn cwyno nad oeddynt yn gallu cael ateb wrth ffonio rhif ffôn pencadlys y Cyngor. Ymatebodd y Prif Weithredwr ei fod yn derbyn y rhwystredigaeth pan nad yw pobl yn gallu cael ateb wrth ffonio'r Cyngor. Pwysleisiodd bwysigrwydd bod aelodau etholedig yn cyfeirio unrhyw gŵyn o'r fath ynglŷn â'r system ffôn yn syth at swyddogion perthnasol, yn unol â'r canllawiau a gyflwynwyd yn flaenorol. Dywedodd fod y Cyngor, ar hyn o bryd, yn y broses o gael system ffôn newydd a'r gobaith oedd y byddai'n

gwella gwaith rheoli a monitro galwadau. Cydnabu fod yna gyfnodau prysur yn y galw am rai gwasanaethau yn y Cyngor h.y. Budd-daliadau Tai a Gwasanaethau Tai. Ychwanegodd mai'r Gwasanaethau Argyfwng, fwyaf tebyg, fyddai'n arwain ar unrhyw argyfwng pe ceid un ac y byddai'r Awdurdod yn rhan o'r broses ymateb trwy'r Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng. Ni fyddai'r system ffôn bresennol yn cael unrhyw effaith ar allu'r Cyngor i ymateb i unrhyw argyfwng

- Cyfeiriwyd at y trafodaethau diweddar ynghylch symud lleoliad Gwasanaeth Ambiwllans Awyr Cymru. Codwyd cwestiynau ynghylch a oedd Gwasanaeth Ambiwllans Awyr Cymru yn rhan o Wasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol Gogledd Cymru, yn enwedig pan fu trafodaeth yn y cyfarfod hwn ynghylch gwydnwch y pontydd. Ymatebodd Rheolwr Rhanbarthol Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol Cyngorau Gogledd Cymru bod Gwasanaeth Ambiwllans Awyr Cymru yn wasanaeth arweiniol iechyd a'u bod yn trafod sut maent yn ymateb i unrhyw argyfwng lle bod angen Ambiwllans Awyr. Dywedodd yr Aelod Portffolio dros Wasanaethau Oedolion y câi Gwasanaeth Ambiwllans Awyr Cymru ei drafod mewn cyfarfodydd gyda'r Bwrdd Iechyd ond oherwydd y tywydd garw rhaid ystyried nad yw'r Ambiwllans Awyr yn gallu fforddio eu gwasanaethau. Holwyd a fyddai Ysbytai Penrhos Stanley a Chefnî yn cael eu cynnwys mewn unrhyw broses frys pe ceid digwyddiad mawr a'r ddwy bont ar gau a dim Gwasanaeth Ambiwllans Awyr ar gael. Cyfeiriwyd, hefyd, at y ffaith fod nifer y Llongau Mordeithio oedd yn ymweld â'r Ynys wedi cynyddu ac y rhagwelid y byddai 92 o Longau Mordeithio'n ymweld yr haf nesaf. Nododd y Prif Weithredwr y byddai Awdurdod Porthladd Caergybi yn arwain ar unrhyw argyfwng yn y Porthladd, fel rhan o'u cynlluniau argyfwng. Ymatebodd Rheolwr Rhanbarthol Gwasanaethau Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol Cyngorau Gogledd Cymru gan ddweud fod prosesau yn eu lle i hyfforddi partneriaid amlasiantaethol ac ymarfer gyda nhw mewn perthynas ag unrhyw argyfwng ar yr Ynys. Dywedodd y Prif Weithredwr mai'r Gwasanaeth Ambiwllans, y Bwrdd Iechyd a Gwasanaeth Ambiwllans Awyr Cymru a benderfynai pryd roedd angen Ambiwllans Awyr ar gyfer unrhyw argyfwng. Holwyd a gysylltwyd ag Awyrlu Brenhinol y Fali i ofyn eu cymorth pe ceid argyfwng ar yr Ynys. Ymatebodd y Rheolwr Rhanbarthol y ceid trafodaeth yn y Gwasanaethau Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol ynghylch canolfannau'r Awyrlu Brenhinol, ond nid oedd yn ymwybodol y byddai gan Awyrlu Brenhinol y Fali unrhyw ddarpariaeth i gynorthwyo pe ceid argyfwng. Dywedodd y Prif Weithredwr y byddai angen cymorth a chaniatâd Llywodraeth Cymru/Llywodraeth y DU i ddefnyddio'r Lluoedd Arfog/ yr Awyrlu Brenhinol (gyda phroses benodol i'w dilyn).
- Cyfeiriwyd at y ffaith bod angen cynnwys gwybodaeth leol ychwanegol yn yr Adroddiad Blynyddol gan fod yr adroddiadau'n canolbwyntio ar bersbectif rhanbarthol. Roedd angen cynnwys materion penodol yn ymwneud ag Ynys Môn a bod y Pwyllgor hwn yn gallu gweld sut roedd yr Awdurdod yn ymateb i unrhyw argyfwng a gyfyd. Ymatebodd Rheolwr Rhanbarthol Gwasanaeth Rhanbarthol Cynllunio at Argyfwng Cyngorau Gogledd Cymru gan ddweud y gellid cynnwys gwybodaeth am ymateb brys yr Awdurdod mewn

adroddiadau'r dyfodol fel bod modd i'r Pwyllgor hwn allu cymharu â gweddill y Rhanbarth.

PENDERFYNWYD nodi cynnydd gwaith Gwasanaeth Cynllunio at Argyfwng Rhanbarthol Cynghorau Gogledd Cymru 2022/23.

CAMAU GWEITHREDU:

- **Trefnu Sesiwn Briffio i Aelodau Etholedig ynghylch eu rôl o fewn y Gwasanaeth Cynllunio Argyfwng.**

5 ADRODDIAD BLYNYDDOL - BWRDD PARTNERIAETH RHANBARTHOL : 2022/2023

Cyflwynwyd adroddiad gan Gyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol i'r Pwyllgor ei ystyried.

Dywedodd yr Aelod Portffolio dros Wasanaethau Oedolion mai nod Bwrdd Partneriaeth Gogledd Cymru oedd gweithio ar y cyd ar draws y gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol i helpu i gefnogi cymunedau gwydn a sicrhau gwasanaeth di-dor i unigolion yr oedd angen gofal a chymorth arnynt. Nododd mai dyma Adroddiad Blynyddol Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru am 2022/23, fel oedd yn ofynnol yn Rhan 9 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yr oedd pob Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn ei baratoi, ei gyhoeddi ac yn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

Dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol fod yr adroddiad wedi'i osod yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru ar gyfer cwblhau'r Adroddiad Blynyddol. Roedd yr Adroddiad Blynyddol yn amlygu'r gwaith oedd wedi ei gyflawni'n rhanbarthol ac yn isranbarthol gyda'r Cynllun Ardal, a nodai'r Cynllun Awtistiaeth, y Cynllun Gofalwyr, y Cynllun Gofalwyr Ifanc, y Cynllun Plant a Phobl Ifanc a'r Strategaeth Anawsterau Dysgu. Nododd, hefyd, y canolbwyntiwyd ar anghenion plant a phobl ifanc yng Ngogledd Cymru ac Ynys Môn. Tynnwyd sylw'r Pwyllgor at y broses ariannu cyfalaf.

Wrth ystyried yr adroddiad, trafododd y Pwyllgor y prif faterion a ganlyn:-

- Codwyd cwestiynau ynghylch rôl a phwrpas y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Ymatebodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol gan ddweud fod y broses lywodraethu'n gymhleth yn y Bwrdd Partneriaeth. Nododd y gellid egluro rôl a phwrpas y Bwrdd Partneriaeth mewn Sesiwn Briffio i Aelodau Etholedig.
- Codwyd cwestiynau ynghylch y berthynas rhwng Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ac Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol. Ymatebodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol drwy ddweud y câi'r ddau adroddiad eu hymgorffori yn ei gilydd gan fod y cyllid cyfalaf i ariannu llawer o brosiectau yn y Gwasanaethau Cymdeithasol yn cael ei ariannu'n rhanbarthol.

- Codwyd cwestiynau ynglŷn â rôl y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wrth hwyluso sefyllfa nifer uchel o gleifion oedd yn methu cael eu rhyddhau o Ysbyty Gwynedd i fynd adref i'w preswylfa barhaol oherwydd nad oedd darpariaeth Gofal ar eu cyfer. Ymatebodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol gan ddweud bod rhaid i'r Awdurdod Lleol drafod anghenion claf, y mae angen pecyn gofal arno, gyda'r darparwyr Gofal yn dilyn asesu'r claf hwnnw. Nododd bod perthynas waith agos rhwng y Bwrdd lechyd ac Adran y Gwasanaethau Cymdeithasol ym Môn i ddarparu gofal mewn Cartrefi Preswyl cyn i glaf allu dychwelyd i'w brif breswylfa. Roeddynt, hefyd, yn trafod gyda theulu'r claf i ganfod a allent gynorthwyo i ofalu amdano cyn rhoi pecyn gofal yn ei le. Dywedodd fod yna broblem recriwtio genedlaethol yn y sector gofal gan nad oedd y tâl yn ddeniadol i bobl ymgeisio am swyddi yn y sector hwnnw. Dywedodd mai parhau fyddai problemau parhaus cleifion na allant gael eu rhyddhau o ysbytai, oni byddai Llywodraeth Cymru'n mynd i'r afael â'r mater hwn.
- Codwyd cwestiynau ynghylch i ba raddau yr oedd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol wedi cyflawni ei flaenoriaethau allweddol yn ystod 2022/2023 a beth oedd blaenoriaethau allweddol y Bwrdd am 2023/2024. Ymatebodd y Pennaeth Cydweithio Rhanbarthol gan ddweud ei bod yn hyderus bod y Bwrdd Partneriaeth wedi cyflawni ei flaenoriaethau allweddol yn ystod 2022/2023 ac amlygodd i'r Pwyllgor y prosesau llywodraethu o ran y cyllid cyfalaf a dderbyniwyd tuag at y prosiectau yn y Bwrdd. Dywedodd ei bod o'r farn nad oedd y Bwrdd wedi rhoi'r flaenoriaeth ddyladwy i'r gwasanaethau plant yn y blynyddoedd blaenorol. Ychwanegodd fod yr Awdurdod hwn wedi gwneud gwaith sylweddol yn y gwasanaethau plant i godi proffil a phwysigrwydd y darpariaethau i blant ar draws Gogledd Cymru. Roedd y Bwrdd wedi rhoi dros £7 miliwn tuag at wasanaethau plant ar draws Gogledd Cymru ac roedd enghreifftiau o'r gwaith i'w gweld yn yr adroddiad. Roedd, hefyd, wedi cyhoeddi Adroddiad Sefydlogrwydd y Farchnad a Chynllun Ardal Rhanbarthol i lunio'r gwaith ar draws Gogledd Cymru. Holodd yr Is-Gadeirydd a fu gwendid ym mhroses bresennol y Bwrdd o ran rôl craffu'r gwahanol Awdurdodau Lleol. Nododd fod yr Awdurdod hwn wedi sefydlu Panel Craffu Gwasanaethau Cymdeithasol. Ymatebodd y Pennaeth Cydweithio Rhanbarthol gan ddweud mai Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru oedd y mwyaf o'r Byrddau Partneriaeth yng Nghymru, gyda chwe Awdurdod Lleol, a'r Bwrdd lechyd mwyaf yng Nghymru, ond roedd yn derbyn fod lle i wella o ran y rôl Craffu. Cyfeiriodd yr Is-Gadeirydd at y Gwasanaethau Oedolion a dywedodd fod yr Awdurdod hwn wedi sefydlu Tîm Adnoddau Cymunedol. Gofynnodd a oedd gan Awdurdodau Lleol eraill yng Ngogledd Cymru brosiect tebyg yn eu hawdurdodau. Ymatebodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol trwy ddweud fod gan yr Awdurdodau Lleol eraill, hefyd, brosiectau tebyg yn eu hawdurdodau ac y câi arferion da eu rhannu rhwng y chwe Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru.

PENDERFYNWYD:-

- **Bod y Pwyllgor yn cadarnhau ei fod wedi deall y gwaith y mae angen i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol ei wneud a'i gadw mewn cof.**
- **Bod y Pwyllgor yn nodi'r gwaith a'r cynnydd yn 2022/23 ar y meysydd gwaith sy'n symud ymlaen drwy Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru.**

GWEITHRED: Trefnu Sesiwn Briffio i Aelodau Etholedig ar amlinellu rôl a phwrpas y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.

6 STRATEGAETH CYFRANOGIAD CYHOEDDUS : 2023/2028

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid i'r Pwyllgor ei ystyried.

Dywedodd yr Aelod Portffolio dros Fusnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmeriaid bod rhaid i awdurdodau lleol yng Nghymru, o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, gynhyrchu Strategaeth Gyfranogi sy'n nodi sut y câi pobl leol eu hannog i gymryd rhan ym mhroses benderfynu'r Cyngor. Nod y strategaeth oedd annog pobl i gymryd rhan ym musnes y Cyngor ac ychwanegu at lwyddiant y Cyngor wrth ymgysylltu â thrigolion fel y cydnabyddid gan Archwilio Cymru. Cynhaliwyd ymarfer ymgynghori gyda Swyddogion y Cyngor am gyfnod o bedair wythnos. Roedd canran uchel o ymatebwyr yn cytuno â chynnwys y Strategaeth, a ddangosai gefnogaeth i'r Strategaeth a'r bwriad i'w hadolygu'n rheolaidd. Cydnabuwyd bod angen gwella cyfraniad cynyddol plant a phobl ifanc ym mhenderfyniadau'r Cyngor, edrych ar ddulliau newydd o gasglu a chyflwyno adborth yn ddigidol ac ystyried ffyrdd o adrodd ar y llwyddiant/diffyg llwyddiant o ran cymryd rhan. Nododd y câi Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd ei chyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 24 Hydref 2023 ac, wedi hynny, i'r Cyngor llawn ar 26 Hydref 2023, i'w gadarnhau.

Wrth ystyried yr adroddiad, trafododd y Pwyllgor y prif faterion a ganlyn:-

- Holwyd beth oedd y trefniadau a'r prosesau ychwanegol y bwriedid eu rhoi yn eu lle i sicrhau y byddid yn cydymffurfio'n llawn â'r gofynion newydd. Ymatebodd y Rheolwr Rhaglen gan ddweud bod angen gwella cyfranogiad ac ymatebion i ymgynghoriadau, yn enwedig gan fod ymatebion i'r ymgynghoriadau yn is ymhlith y grŵp oedran 16 i 24. Byddid yn ailsefydlu'r Fforwm Plant a Phobl Ifanc er mwyn denu ymatebion i waith y Cyngor gan y genhedlaeth iau. Roedd angen ailsefydlu'r Bwrdd Ymgysylltu ac Ymgynghori er mwyn sicrhau y byddid yn cydymffurfio â Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd. Ychwanegodd fod angen asesu gwahanol ffyrdd o gasglu ymatebion digidol i ymgynghoriadau. Roedd angen ystyried ffactorau demograffig oherwydd y boblogaeth oedd yn heneiddio ar Ynys Môn. Mewn rhai achosion, nid oedd y boblogaeth hŷn yn defnyddio'r llwyfan digidol i ymateb i ymgynghoriadau a'i bod yn well ganddynt ymateb yn y dulliau traddodiadol.
- Cyfeiriwyd at y ffaith bod angen annog yr ieuencid i gymryd rhan yn swyddogaethau democrataidd y Cyngor. Dywedodd yr Is-Gadeirydd fod yr

Arweinydd wedi gwahodd plant o Ysgol Gynradd y Fali yn ddiweddar i weld y swyddogaethau democrataidd ac i esbonio iddynt waith adrannau'r Cyngor. Dywedodd yr Aelod Portffolio dros Wasanaethau Plant, Ieuenctid a Thai fod llais plant a phobl ifanc yn hollbwysig i wasanaethau'r Awdurdod Lleol, oedd yn cael effaith arnynt yn feunyddiol. Dywedwyd, hefyd, y dylid annog disgyblion Ysgolion Uwchradd i ddod i'r Cyngor ac estyn gwahoddiad iddynt a bod ganddynt farn gref ar yr hyn yr hoffent ei weld yn digwydd yn eu cymunedau. Holwyd a oedd y Cyngor yn cynnig profiad gwaith ac a oedd yr ysgolion a'r asiantaethau lleol, oedd yn gweithio gyda phobl ifanc, yn ymwybodol o gyfleoedd i gael profiad gwaith. Ymatebodd y Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid gan ddweud, mai fel y cyflogwr mwyaf ar Ynys Môn, câi cyfleoedd profiad gwaith eu rhoi i bobl ifanc gyda gwaith yn cael ei wneud gyda Choleg Llandrillo Menai i ddenu myfyrwyr i weithio mewn cartrefi preswyl. Roedd y Tim Adnoddau Dynol yn gweithio'n agos gydag ysgolion i gynnig gwybodaeth am y cyfleoedd cyflogaeth oedd yn y Cyngor.

- Codwyd cwestiynau ynghylch goblygiadau ariannol gwireddu'r Strategaeth Gyfranogi arfaethedig. Ymatebodd y Prif Weithredwr gan ddweud na ragwelid y byddai unrhyw gostau ariannol ychwanegol mewn perthynas â'r Strategaeth gan ei bod yn ofyn statudol. Mynegodd ei bod yn bwysig manteisio ar dechnoleg ddigidol i roi cyfle i bobl ymgysylltu, ymgynghori a chael mwy o drigolion lleol i ymateb i ymgynghoriadau cyhoeddus. Fodd bynnag, dylid, hefyd, roi cyfle i bobl yr oedd yn well ganddynt beidio â defnyddio'r plattform digidol oedd ar gael. Ychwanegodd y Prif Weithredwr fod gweithio gyda phartneriaid y trydydd sector yn hollbwysig yn eu hymwneud â thrigolion yr Ynys ac, wedi hynny, gallai'r Cyngor fanteisio ar eu hymarfer mapio.
- Cyfeiriwyd at y ffaith bod angen i benawdau'r ymgynghoriadau fod yn fwy gweladwy eu cynnwys. Nodwyd nad oedd rhai trigolion yn ymwybodol y gallent gymryd rhan mewn ymgynghoriad ar wahanol faterion yn y Cyngor. Rhoddwyd enghraifft - nad oedd pobl yn ymwybodol y gallent ddod i gyfarfodydd Pwyllgorau'r Cyngor a'r Cyngorau Tref a Chymuned, yn enwedig os câi mater lleol ei drafod oedd o bryder i drigolion lleol. Cytunodd y Prif Weithredwr ei bod yn bwysig bod angen i'r pennawd ymgynghori fod yn fwy gweladwy ei gynnwys er mwyn denu pobl i gymryd rhan mewn ymgynghoriad cyhoeddus. Cytunodd ei bod yn bwysig, fel rhan o'r broses ddemocratiaeth, bod pobl yn dod i gyfarfodydd Cyngorau Tref a Chymuned ac y gellid codi'r mater yn y Pwyllgor Safonau a'r fforwm Cyngorau Tref a Chymuned ar lefel gymunedol.

PENDERFYNWYD:-

- **Nodi Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd am 2023/2028;**
- **Argymhell bod y Pwyllgor Gwaith yn cymeradwyo Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd Cyngor Sir Ynys Môn, bod y Cyngor llawn yn mabwysiadu Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd, ei bod yn ddogfen fyw, yn cael ei hadolygu a'i diweddarau'n rheolaidd ac y bydd yn parhau i adeiladu ar ein llwyddiannau hyd yn hyn;**
- **Awdurdodi'r Pennaeth Proffesiwn Adnoddau Dynol a Thrawsnewid, mewn ymgynghoriad â'r Aelod Portffolio dros Fusnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmeriaid, i baratoi'r ddogfen derfynol, yn unol â'r fformat corfforaethol, cyn uwchlwytho'r ddogfen ar wefan y Cyngor.**

GWEITHRED:- Gwahodd y Fforwm Cyngorau Tref a Chymuned i drafod rôl, pwrpas a chyfraniad cyngorau tref a chymuned wrth hyrwyddo ymgysylltiad a chyfraniad y cyhoedd pan fo'r Cyngor yn ymgynghori ar faterion penodol.

7 BLAEN RAGLEN WAITH

Cyflwynwyd, i'w ystyried, adroddiad y Rheolwr Sgriwtini yn nodi blaenraglen waith ddangosol y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio am 2023/2024.

PENDERFYNWYD:-

- **Cytuno ar fersiwn gyfredol y flaenraglen waith am 2023/2024;**
- **Nodi'r cynnydd hyd yma o ran gweithredu'r rhaglen waith i'r dyfodol.**

Daeth y cyfarfod i ben am 2.50 o'r gloch yp

**CYNGHORYDD DYLAN REES
CADEIRYDD**